

VSE MANJ SAMO SPALNO NASELJE

Nekaj desetletij stare fotografije prikazujejo Lucijo kot del ravnine in pobočja med Sečo in severno od lucijskih solin. Med terasami in krpami obdelovalne zemlje je bilo le nekaj desetlin veidel enodružinskih hiš. Zadnja desetletja pa je tu zraslo pravcato mesto, največje naselje piranske občine, saj je po številu prebivalstva za tretjino preraslo Piran.

Pred dobrimi tridesetimi leti, točneje leta 1961, je na območju današnje Lucije po podatkih statističnih popisov prebivalo nekaj nad tisoč ljudi. Desetletje pozneje je Lucija štela že 2388 prebivalcev, po uradnih podatkih zadnjega popisa pa je imela že 6225 ljudi. Od tega je bilo 2989 moških in 3236 žensk.

Tudi po prebivalstvu je Lucija mlado mesto, če jo smemo tako imenovati. Do 49 let starih prebivalcev je 4690. Prav tako velja to za stanovanja, saj jih je tu le 321, ki so bila zgrajena pred letom 1945, pozneje, predvsem zadnji dve desetletji pa so v Luciji zgradili 1912 stanovanj, ki dajejo streho 2232 gospodinjstvom. Še zanimiv podatek: v Luciji je 333 stanovanj s tako imenovano začasno uporabo.

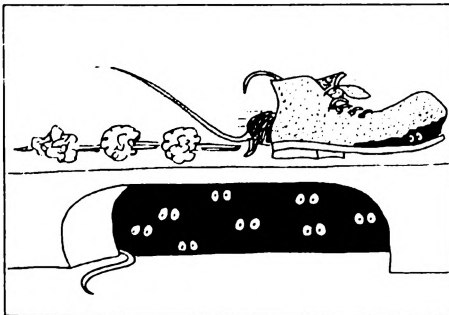
Slaba tretjina vseh Lucijčanov (2308) jih ima po popisu iz leta 1991 srednjo, 481 višjo in 297 prebivalcev visoko izobrazbo. Da je med vsemi le neznatno število kmečkega prebivalstva (131), je povsem razumljivo. Kot marsikje drugod si bodo morali lucijski otroci kmalu v živalskih vrtovih ogledovati domače živali. V vsej Luciji imajo zdaj 1 konja (v vsej občini 6), 1 osla (v občini 4), 6 govedi (v občini 96).

Zato pa so Lucijčani bogati z bencinskimi "konji". Kar 2400 (in še nekaj čez) različnih motornih vozil ima prostor v garažah ter na urejenih in neurejenih parkirnih prostorih.

Od daleč in od blizu Lucija že zdavnaj ni več vas, pa tudi povsem mesto še ne. Nekateri ji pravijo spalno naselje. Vendar je tudi to čedalje manj. Vse več je trgovin, različnih obratov. Zadnje čase rastejo na več koncih zaokroženi mestni deli. Tudi ti obetajo poseči v identiteto kraja. Kot celota vzeto, urbanisti in graditelji doslej niso bili kaj prida ustvarjalci podobe sodobnega kraja. Vsa krpanja in dodelave pa ne bodo mogla povsem izbrisati vsega, nič kaj zgladnega, pa tudi funkcionalno manj sprejemljivega, nastalega v glavah urbanističnih in graditeljskih strokovnjakov.

Še tako spretni snovalci novih naselij sami ne morejo vdihniti duše, kot temu pravijo. Njeno podobo oblikujejo tisočere medsosedske in medčloveške vezi. Inženirji človeških duš so redko posejani, nič manj pa oblikovalci identitete naselja. In Lucija trka na vrata te svoje identitete.

Gustav Guzej

O podganah pa žal nimamo podatkov.

PLEŠI, PLEŠI, ČRNI KOS...

Upam, da nam bo uspelo in bo Slovenija letos prvič samostojno nastopila na festivalu Pesem Evrovizije. Polfinale, če temu lahko tako rečem, bi naj bil v Luciji. Pa ne bo'. Zakaj, pa si, spoštovana bralka ali bralec, ustvarite mnenje sami.

Ideja, da bi v Portorožu organizirali izbor popev, ki bodo sodelovale na festivalu Pesem Evrovizije 15. maja v Millstreetu, je stara že vsaj leto, no, skoraj. Nastala je v pogovorih med gospodo s televizije, nekaj vplivnih mož in žena v naši občini in seveda domače POP scene.

O tem ali imamo primeren prostor za izvedbo take prireditve pa, kot kaže, niso kaj dosti razmišljali. Ali pa tudi so, vendar so se stvari kasneje obrnle drugače. Skratka, čas je tekel, prireditve se je neusmiljeno približevala, a kraja dogajanja še niso bili konkretno določili.

V igri je bil Avditorij, hanger marine Lucija in večnamenska športna dvorana v Luciji, ki pa je še zdaj samo veliko gradbišče. Avditorij je odpadel, češ da je premajhen, hangerjev se ne da izprazniti, saj so v njem dragocena plovila. Tako je preostala le še bodoča večnamenska športna dvorana ob lucijski osnovni šoli. Zakaj pa ne? Saj bo baje dvorana sprejela tudi do 1800 gledalcev, akustika je že v projektu predvidena in še nova bo, zato bi pričakovali, da bodo zainteresirani z obema rokama zagrabili priložnost, da se predstavijo javnosti.

A so se stvari zopet zasukale drugače. Prišel je 12. januar. Sestali so se odgovorni s televizije Slovenije in najodgovornejši ali vsaj najbolj poklicani - iz občine Piran. Kljub soncu je bilo oni dan mrzlo, enako pa je bilo tudi ozračje, v katerem so potekali pogovori. In ni moglo biti topleje, če pa so bile zahteve televizije miho rečene "hecne". Bili so "skromni": "Vsak bo dal kar ima. Mi bomo skrbeli za tehniko, primerno predstavitev Slovenije, delno tudi Primorske in Pirana oziroma Portoroža, vi pa boste organizirali, no ja, priskrbeli pet

nočitev s penzonom za približno 150 nastopajočih. Zastonj, se razume. Pa še dvorano. To nam vendar ne morete računati. Veste, sekunda reklame na televiziji je zelo draga, mi pa se bomo potrudili, da vas spravimo "skozi" v približno dvajset minutni oddaji, ki jo bomo posredovali v Evropo kot prikaz tega dogodka, so bile želje televizijcev. "Veste, v Ljubljani nam namestitev ne predstavlja problema, ampak mi hočemo morje, sceno, sonce..." Naši "pogajalci" so se držali trdno, češ, to je le velik zalogaj, kdo neki bo pomagal kriti vse stroške...

Nato so si ogledali telovadnico. Jojme! Saj to je še gradbišče! Usul se je plaz vprašanj: ali bo dovolj energije za napajanje reportažnih vozil, za dodatno razsvetljavo, za osvetlitev odra in scene? Kje bo česalnica, maskirnica, garderoba za orkester RTV? Kje bo teh 50 glasbenikov pustilo svoje instrumente, saj bodo pet dni vadili? Sodelovalo bo dvanajst držav, zato potrebujemo dvanajst primerno opremljenih garderob (ogledala, lepotilne mizice...)...

Kje bodo reporterska mesta, kje PRESS center? Bo dovolj telefonskih linij? Kje bo slovesna čakanica, v kateri bodo nastopajoči čakali na rezultate žirije?

Kje dobiti zadostno število za takšno prireditve primernih stolov? Bo dovolj parkirišč? In za navrh pride umetnik, zapoje, zakol... in izgine skozi "vrata". Baje je preizkušal akustiko. Po vseh teh vprašanjih in medkicah se vprašaš: "Je bolje sodelovati pri polomiji ali počakati na boljšo priložnost?" Ne vem, če je ravno prav, je pa vsekakor modro počakati na boljše čase, če ne zaradi drugega, pa vsaj zato, da se izogneš morebitni slabi reklami.

In gospodje s televizije in tisti, ki skrbite za promocijo Slovenije v letu turizma, naš mošnjiček je bolj prazen in bolje je, da še pravočasno gremo naražen, za slovo pa...

KAKO BOM PLESAL, KO SEM BOS?

Zoran Kozjak

OBVESTILO

Krajevna organizacija Rdečega križa Portorož obvešča krajane, da pričenja z delom in vabi k pristopu v našo organizacijo.

Dežurstvo: vsako sredo od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure v prostorih sejne dvorane KS Portorož (v pritličju).
V A B L J E N I !

AVVISO

L'organizzazione locale della Croce rossa di Portorož avvisa i cittadini di avere ripreso l'attività e invita alla collaborazione.

La sede sarà aperta ogni mercoledì dalle 10 - 12 e dalle 16 - 18 nella piccola sala della comunità.

NAŠI OBRAZI - NAŠI OBRAZI - NAŠI OBRAZI ZA RAZCVET "DUHOVNE PROVINCE"

V zadnjem času je vse pogosteje slišati, da Obala še vedno ostaja nekakšna duhovna provinca, ki je v zadnjih letih več pozornosti namenila gospodarskemu in turističnemu razvoju, vse premalo pa znanosti, raziskovalni dejavnosti in kulturi. In če ta misel vsaj delno drži, ne smemo mimo spoznanja, da se stvari le premikajo na bolje, da je vse več zanesenjakov, ki želijo z Obalo vred ujeti zadnji vlak na poti do njene renesanse v izobraževalnem, kulturnem in raziskovalnem smislu. Med temi zanesenjaki je tudi Portorožanka, dr. Duša Krnel - Umek, v.d. ravnateljice Pokrajinskega arhiva v Kopru in članica sveta Slovenskega svetovnega kongresa.

Kako zelo je njeno življenje prepleteno z raziskovanjem, z neko zdravo delovno zagnanostjo, pove tudi njen odgovor na vprašanje, kako preživlja svoj prosti čas. "Na to vprašanje bi težko odgovorila, prostega časa skorajda nimam. Pa saj ga tudi ne potrebujem. V svojem delu uživam in druge spustim na pot. Če pa mi le uspe najti

kakšno minutko, rada berem ali se sprehajam po Portorožu." Da ljubi svoje delo, smo ob kratkem pogovoru lahko sklepali tudi po tem, da se je naš pogovor sukal predvsem okoli njenega dela in okoli tem, ki so tesno povezane z znanstveno-raziskovalnim delom.

No, pa tudi sicer o svoji zasebnosti nerada spregovori. Uspelo nam je izvedeti, da prihaja iz Pivke, da se je z družino v Portorož preselila še v otroških letih in da jo na to obmorsko letovišče vežejo lepi spomini na otroštvo.

"Portorož je zelo lep kraj in preživljati otroštvo v bližini morja je bilo zame izredno doživetje. Svojičas smo živeli v hiši tik ob morju, otroci smo cele dneve

uživali v igranju na plaži. Pogled na morje mi je vselej dajal nek občutek širine," nam je pripovedovala dr. Duša Krnel - Umek. Kljub navezanosti na morje jo je življenska pot vodila v Ljubljano, kjer je študirala etnologijo. In zakaj prav etnologijo? Ta študij je povezan s spoznavanjem kultur, zelo široko usmerjen. Dal ji je široko razumevanja različnih kultur in strpnost pri razumevanju različnih narodov, njihovih ravnanj in načinov razmišljanja. Po zaposlitvi na Filozofski fakulteti je nadaljevala s študijem, spoznavala slovensko nacionalno etnologijo, pa tudi tisto evropskih in nekaterih neevropskih dežel. Veliko pozornosti je v svojem raziskovalnem delu posvetila slovenski Istri in Krasu, nato pa tudi Stajerski. Ko se je vrnila na Obalo, se je posvetila še arhivistiki in bibliotekarstvu. In tudi tu gre iskati povezanost z raziskovalnim delom, saj je prepričana, da ji je prav to omogočilo, da je dobila širši vpogled v pomembne vire raziskovanja. Sestavljena bibliografija, bogati, urejeni arhivi so poleg urejene knjižnice temeljni pogoji raziskovanja. In prav zato je veliko svojega časa in energije namenila izgradnji sodobnega arhiva.

Toda zakaj je to območje potrebovalo toliko časa, da so prodrli nekatera spoznanja? "Naravna pot razvoja se je potem, ko so bili ti kraji 20 let pod Italijo in ko so se po vojni tu zgodile velike spremembe, prekinila. Z razvojem univerze bi se to območje lahko pričelo hitreje razvijati, razširile bi se možnosti prenašanja znanja na mlajše rodove. Pozitivna klima, naklonjena znanstveno-raziskovalni dejavnosti, ki se je v zadnjih letih vendarle izoblikovala, pa je lahko temelj za razvoj univerze," pravi in dodaja, da je zdaj že nastopil čas, ko bi se morala ta ideja začeti udejanjati. Prav to bi namreč pomenilo, da so ljudje zamislili o univerzi na Obali sprejeli za svojo.

Dr. Duša Krnel - Umek je, kot smo že omenili, spoznavala etnologijo slovenske Istre, Krasa, a hkrati kar precej pozornosti namenjala evropskim deželam. V njenih očeh je Portorož, tudi s strokovnega vidika, verjetno videti nekoliko drugačen, kot ga vidimo navadni občani. "Portorož je lep obmorski kraj, lepo letovišče, ne glede na to, da so pogledi na arhitekturo v tem kraju različni. Menim, da ima še veliko razvojnih možnosti, a ne v množičnem turizmu, ki je že preživet. Nove razvojne možnosti vidim v kongresnem, poslovnem turizmu, v povezavi s kulturo. Poiskati bi morali nove stvari, ki bi ga obogatila, ki bi mu vdihnile življenje tudi izven glavne turistične sezone," je menila in nekoliko kritično ocenila: "V Portorožu bi morali urediti središče kraja, pešpoti ob morju. Kraj bi moral biti bolj urejen, bolj povezan z zaledjem. Seveda bi morale biti tudi vasi bolj urejene, vanje pa bi se morali vrniti ljudje." Prepričana je, da je vse v rokah ljudi, ki živijo v nekem kraju, v njihovih idejah, ustvarjalnosti in pripravljenosti, da bi nekaj spremenili. A kaj, ko prav v odločilnih trenutkih ne najdemo dovolj volje, dovolj strpnosti, da bi uskladili pestrost interesov. "Včasih se zdi, da smo premalo prijazni, da pokažemo premalo ljubezni in pripadnosti temu kraju," je zaokrožila naš pogovor.

Sijan Pretnar

KDO JE KDO V PORTOROŽU-KDO JE KDO TRGOVINE Z OBLAČILI ("Butiki") IN OBUTVIJO:

Kje in pri komu vse se lahko na novo oblečete v Portorožu?

Tokrat smo se odločili predstaviti vam tako imenovane "butike" oz. trgovine z oblačili in čevlji. Začeli smo na Bernardinu, kjer je nastala pravnata trgovska ulica in se sprehodili do Lucije. Za prihodnjo številko pa smo prihranili predstavitev trgovin na ploščadi pri restavracijah GH Palace in Flambe - Fondue.

BERNARDIN

- Moški se lahko modno oblečete v trgovini "FUTUR" (njeno izbiro in cene smo predstavili v Potrošniški tribuni prejšnje številke "Portorožana"), katere lastnica je Magda PASARIT.
- V trgovini s tekstilom "VEZENINE" Bled lahko razen prtov, zaves, čipk, vezenin... najdete predvsem ženske izvezene in čipkaste bluze, pa tudi kakšno drugo oblačilo se najde vmes. Poslovodkinja "Vezenin" je Anica ANDREJC.
- "NOSTALGIJA" ponuja predvsem umetniške slike in starine, vendar lahko med temi predmeti najdete tudi kaj za obleči - predvsem lahke majice in puloverje. Trgovino ima v najemu Slavica FERENČAK.
- Butik z "giamur" oblačili "FERENČAK" že nekaj mesecev obnavljajo, tako pač tja ne morete po novo garderobo.
- "ITAL LINE" je nova trgovina v bivši "Jugoelexport" trgovini oblačil. Vsa ali pa skoraj vsa oblačila in modni dodatki v tej trgovini so "made in Italy". Tu se lahko dejansko oblečete od nog do glave, saj prodajajo tudi obutev. "Ital line" je dobil v najem Eduardo PRELEC.
- Za tiste ženske, ki se rade oblečijo elegantno, je primeren butik "MODERATO CANTABILE", kjer je lastnica Gojka CRNOŠIJA.
- Kdor ima raje športno "casual" modo ali "jeans", si svoja oblačila lahko izbira v butiku "TABOU", ki ga ima v najemu Tamara JAKIČ.
- Snežana KOVAČIČ ponuja ženska oblačila in nakit v trgovini "SNEŽKA".
- Na stopnišču k cerkvi je trgovina "RUŽI LINE", ki jo ima Ružica VRABEC.
- Nazadnje, ko odhajate z bernardinske trgovske ulice, lahko še pogledate, kakšno obutev ponujajo v trgovini "PEKO Tržič". Tam vam bosta postregli Marija KRAPEŽ ali Adrijana ŠIMONVIČ.

PORTOROŽ - CENTER

- V usnje se lahko od nog do peta oblečete v trgovini "TUV Vrhnika" (pri banki oz. nasproti slaščičarne "Mignon"). Poslovodkinja je tu Zlata ZOREC, prodajata pa še Lilijana TERNAV-MEDVED in Marija (Marinka) ŽVEGLIČ.
- Lani je podjetje "Mercator-Degro" uredilo novo trgovino otroških oblačil "SONCEK" (ki je "izpostava" lucijskega "Sončka"). V "Sončku" večinoma prodaja Neva REBEC.
- Po spodnje (intimno) perilo - tudi "seksi" lahko greste v trgovino "MODA" (katere lastnik je sicer "Mercator-Degro"), prodaja pa Doris BRAIKO.
- v butiku "MICI" dobite usnjeno konfekcijo in galanterijo, pravo krzno in tudi zadnji modni trend - ekološka krzno. Lastnik te trgovine je Friderik GRČAR.
- Poleg je poslovalnica "TOP LINE", v kateri se - razen s turistično dejavnostjo (agencija za posredovanje izletov ipd...) - ukvarjajo še s prodajo predvsem športnih oblačil. Oblačila ima "čez" Metka UHELJ.
- "Mercator-Degro" ima na tem koncu še trgovino tekstilnih in usnjenih oblačil ter galanterije. V njej prodajata poslovodkinja Julijana ALESSIO in Jasna KRMAC.

Prihodnjič se nadaljuje.

Se še spomnite - v prejšnji številki smo predstavili "vse" portoroške zdravničke? Bili smo prepričani, da bomo koga izpustili. In smo ga res. To je mladi dr. KARIŽ z Letoviške poti (njegovega imena ne vemo), ki specializira transfuziologijo.

MI MED SEBOJ

Čestitamo

BRUNU SABADINU, Med vrto 7, ob zaokroženem rojstnem dnevu z najlepšimi željami čestitajo njegovi nekdanji sošolci in prijatelji iz časov portoroške taborniške pomladi.

Nedavno je svoj 90. rojstni dan praznovala GIOVANINA POROPAT s Šentjan, ki je med prvimi učenci obiskovala prvo slovensko osnovno šolo v piranski občini - na Kampolinu (Lucija). Ob zares lepem jubileju iskrene čestitke: družina Koncilija.

Čestitkam Giovanini Poropat se pridružuje tudi uredništvo.

Vse najboljše za 70. rojstni dan ANDJELKI GOLOB s Senčne poti. Stari krajevni odbor Rdečega križa

Ob dnevu žena vsem bralkam čestitamo. Vabimo vas na skromno srečanje v dvorano krajevne skupnosti Portorož, ki bo predvidoma v soboto 6.marca ob 17.uri (o srečanju vas bomo obvestili še s plakati po portoroških marketih). Krajevna skupnost Portorož

Če želite v "Portorožanu" čestitati ali voščiti svojim prijateljem, sorodnikom, znancem... za rojstni dan, poroko, rojstvo otroka, diplomo oz. za kakršenkoli življenjski uspeh ali obletnico, nam to sporočite v uredništvo (lahko tudi po telefonu: 73-046).

"CIPLJI SO, CIPLJEV NI",

vseeno ali hrvaški ali slovenski!

Bomo v Piranskem zalivu še kdaj pričue takšnim prizorom izpred nekaj let, ko so se v mrzlem morju zbrale velike jate cipljev in so si ribiči meli roke ob dobrem ulovu (najbrž bolj "meli roke ob ledenem vremenu") - tako so zapisale Primorske novice letos 29. januarja.

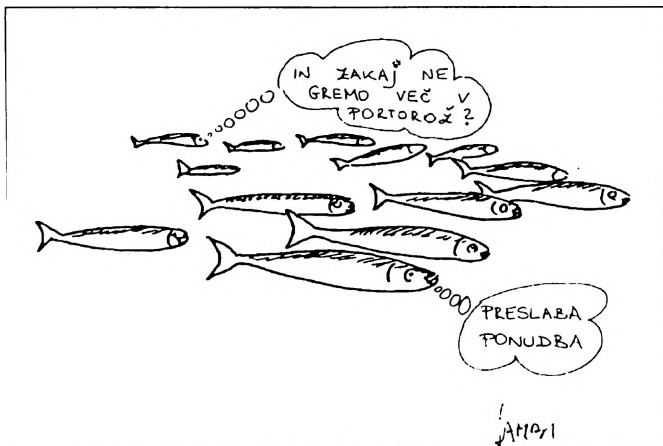
Kaj se pravzaprav dogaja s ciplji?

Bližamo se skoro desetletju, ko cipljev - če ne upoštevamo zanemarljivih količin - ni več v Portorožu.

***N**i odveč nekaj besed o teh zanimivih ribah. Cipljev je več vrst. Šest jih razlikuje naš ribič in biolog, kupec z obale dve do tri. Ljubljčan pa morda pozna zgolj ciplja. Slednji tudi ne ve, da je cipelj lahko odlična riba, pa tudi ogabnega okusa, celo po nafti, če je njegova bivalna občina onesnažena luka (in katera ni) in ne čisto morje. "Cipal iz porta" je Dalmatincu vse prej kot poštena riba, saj se v luki nazre vsega mogočega. Morda je prav zaradi tega dvomljivega izvora - saj ribič ne bo nikoli priznal, da ga je ulovil v luki ali pri izlivu ribjih tovarn, urbanih kloak in podobnem - sicer okusni cipelj na spisku slabih rib. Italijani cipelj visoko cenijo. Tunizani pa mu dajejo prednost pred brancinom.

jenost in financiranje. Preučevanje cipljev v portoroškem delu Tržaškega zaliva (in Tarskem zalivu) je zanimivo in koristno z vidika ribolova in znanosti, ki posega v biologijo, ekologijo in morda meteorologijo. Skratka na videz preprosto in razumljivo vprašanje - za naše ribištvo še posebej - terja pa zapleten in težaven odgovor. Zanesljivo vemo le to, da je absurdno pričakovati, da bomo zvedeli, zakaj zdaj cipljev ni, če sploh nismo vedeli, zakaj so prihajali! Vsekakor je zanimiva primerjava, med "neprihajanjem" cipljev in rastočo gojitvijo školjk klapavic (pedoči) v Piranskem zalivu. Tu prav gotovo ne velja tista angleška "you ask stupid question-you get stupid answer."

dr. Miroslav Zei

OBVESTILO UPOKOJENCEM

KER JE IZ OBJEKTIVNIH RAZLOGOV ŽE NEKAJ LET IZPADLO POBIRANJE LETNE ČLANARINE ZA DRUŠTVO UPOKOJENCEV, VAS OBVEŠČAMO, DA LE-TO LAHKO PORAVNATE OZ. PLAČATE (TUDI ZA PRETEKLA LETA) VSAKO PRVO IN DRUGO SREDO V MESECU OD 14 DO 16 URE V MALI SEJNI SOBI (visoko pritličje levo) KS PORTOROŽ, OBALA 16. PROSIMO ZA RAZUMEVANJE!

NAJLAŽJE JE UKINJATI IN NE PONUDITI NIČ

Skupščina naše krajevne skupnosti je - kot je ob začetku novega leta običaj - 15. januarja razpravljala o poročilu delovanja svojega sveta in o splošni problematiki Portoroža. Posebej podrobno pa je o izhajanju "Portorožana" v lanskem letu poročal njegov glavni odgovorni urednik Gustav Guzej.

Nekaj članov skupščine se je obregnilo ob bivšo tržnico "Kaštel", za katero menijo, da je kot tako imenovano mesto srečavanja ("meeting place") za kraj zanimiva in tudi potrebna pridobitev. Morda bi bilo za takšno mesto dovolj le najti novo lokacijo - ne pa da smo se omejili zgolj na ukinitvev "Kaštela", namesto njega pa svojim gostom nismo ponudili ničesar...

Po mnenju člana skupščine Borisa Kočvarja, je v Portorožu vse dogajanje preveč skoncentrirano v strogem centru (okoli trga Prekomorskih brigad), z ukinitvijo "Kaštela" pa se je koncentracija na enem mestu le še povečala. Turistično ponudbo bi morali raztegniti od Pirana do Bernardina in vse do Lucije... Tudi "Portoroško noč" smo znali zgolj ukiniti - namesto nje pa gostom nismo ponudili nič boljšega.

Ko je tekla beseda o obsežnem programu investicijskega vzdrževanja komunalnih objektov in lokalnih ter krajevnih poti v naši krajevni skupnosti za leto 1993, so člani skupščine ugotavljali, da je poln "lepih želja", da pa so finančne možnosti za njegovo realizacijo omejene. Iz programa je potrebno izbrati tisto, kar je v Portorožu nujno čimprej postoriti in za kar bodo na voljo sredstva. Eden izmed večjih madežev na "imidžu" Portoroža ostaja javna razsvetljava, ki je na prenekateri ulici še ni!

Livija Sikur Zorman

Drobci iz programa investicijskega vzdrževanja cest, komunalnih objektov oz. kaj bi bilo treba najprej urediti v Portorožu v letošnjem letu:

- 1 - nadaljevati z napeljevanjem ulične razsvetljave (na Belokriški cesti, Sončni poti, Fizinah, na Koprski cesti, na Poti pomorščakov, v Mirmem kotu...);
- 2 - urediti lokalne ceste (spodnji del Sončne poti, Belokriško cesto, Staro cesto, del Letoviške poti, cesto na Fizine...);
- 3 - urediti meteorno kanalizacijo pod Metropolitom in pri stavbi KS;
- 4 - odpraviti smrad, ki se - posebno poleti - širi iz kanalizacijske napeljave (npr. na Vilfanovi) in iz centralne čistilne naprave... in še in še...

Pri napovedovanju, kaj od tega programa se bo tudi zares uresničilo, nismo ravno optimisti. Zaradi slabih izkušenj v trboveljski občini, ki je zaradi nepremišljene uporabe svojih obveznic tako rekoč bankrotirala, je izvršni svet Republike Slovenije ustavil nadaljnjo prodajo občinskih obveznic...

Vendar na občini obljublajo, da bodo letos v Portorožu nekatera dela kljub temu stekla. Obnovili naj bi strogo in nevarno Staro cesto (preplastitev) ter dostop k stanovanjskim blokom na Letoviški poti (pogodbi sta že menda podpisani). Ureditev obeh ulic se prenaša še iz lanskega programa... Težave z obveznicami naj ne bodo ustave niti načrtovanih vzdrževalnih del na spodnjem koncu Sončne poti...

II. ODPRTI MEDNARODNI ŠAHOVSKI TURNIR - PORTOROŽ '93

ŠAHOVSKO DRUŠTVO ALPE - ADRIA PORTOROŽ se pripravlja na organizacijo odprtega mednarodnega šahovskega turnirja PORTOROŽ '93.

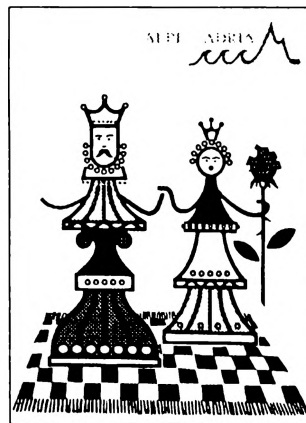
To bo peti veliki turnir portoroških šahistov (I. in II. moštveni turnir A-A, KOMPJUTERSKO ŠAHOVSKO SVETOVNO PRVENSTVO ter OPEN PORTOROŽ '91). Turnir bo, kot je že v navadi, v **GH PALACE**, predvidoma od 16. do 26.5.'93.

Tekmovanje bo v treh skupinah: šahisti z ratingom, šahistke tudi z ratingom ter igralci brez ratinga.

Turnir se igra po švicarskem sistemu - 9 kol po pravilih FIDE. Tekmovali bodo tudi za mednarodne naslove FIDE in točke za ELO rating. **Nagradni sklad 10.000 DEM** (plačljivo v SIT).

Na turnirju bodo sodelovali stari šahovski znanci in prijatelji iz dežel ALPE - ADRIA. Tekmovanje bo neuradno šahovsako prvenstvo te turistično pomembne delovne skupnosti.

Jovan Nikolič

Adriatic[®]
zavarovalna družba d.d.
assicurazioni s.p.a.

agent, d.o.o.

pooblaščenca agencija
obala 107, Lucija
tel.: 76-715

Kaj je dobro vedeti:

PRIVATIZACIJA STANOVANJ IN STANOVANJSKIH HIŠ

Oktober se bo iztekel 2-letni rok, v katerem je lahko prejšnji imetnik stanovanjske pravice oz. njegov ožji družinski član uveljavljal pravico do nakupa stanovanja, na katerem je imel stanovanjsko pravico, s popusti predvidenimi v stanovanjskem zakonu in sicer:

- 60% popust od vrednosti stanovanja, če kupec odplača celotno kupnino v 60 dneh od sklenitve kupoprodajne pogodbe;
- 30% popust od vrednosti stanovanja, zmanjšane za še nerealno vrnjeno lastno udeležbo in za lastna vlaganja (ki so bila izvršena s soglasjem lastnika in ki se izražajo v povečani vrednosti stanovanja). Preostalo kupnino pa kupec poravnava tako, da 10% plača v 60 dneh po sklenitvi pogodbe, ostanek pa v mesečnih obrokih v roku 20 let. Če bo kupec želel poravnati več kot 10% pogodbene cene, se mu bo znižala pogodbena cena, s tem pa tudi mesečni obrok.
- dodatni popust v višini 1,5% pogodbene cene za vsako leto hitrejšega odplačila kupnine (pri obročnem odplačevanju na 20 let), največ za 28,5% pogodbene cene stanovanja.

Pa brez strahu tudi po preteku 2-letnega roka od uveljavitve stanovanjskega zakona t.j. po 19.10.1993, bo lahko lastnik prodajal stanovanja, vendar pogoji ne bodo nujno enaki oz. stanovanja ne bo dolžan prodati, če to ne bo želel oz. ga bo prodal po pogojih, ki bodo zanj poslovno privlačni.

Če pa živite v stanovanjski hiši, predvideni za rušenje, ali je v teku prenova ali ima kdo predkupno pravico na stanovanju, vam lastnik kot bivšemu imetniku stanovanjske pravice ni dolžan prodati stanovanja, dolžan pa vam je omogočiti nakup drugega primerne stanovanja, če to zahtevate, in sicer ob pogojih, ki jih določa stanovanjski zakon. To pravico lahko izrabite v dveh letih od uveljavitve stanovanjskega zakona - do oktobra 1993. Rušenje in prenova se dokazujeta s sprejetim prostorskim aktom, če tega ni, lastnik ni upravičen odkloniti prodaje stanovanja.

Mogoče živite v stanovanju, ki bo denacionalizirano. Brez strahu! Zakonodajalec zagotavlja bivšemu imetniku stanovanjske pravice pravico do najema stanovanja, ne glede na to ali bo bivši lastnik-upravičenec do denacionalizacije to želel ali ne. Še več, določila obstoječe najemne pogodbe ostanejo v veljavi tudi po vrnitvi stanovanja upravičencu do denacionalizacije. V enem letu po tem, ko je bilo stanovanje vrnjeno upravičencu do denacionalizacije, lahko bivši imetnik stanovanjske pravice na takem stanovanju uveljavlja pravico do nakupa stanovanja po pogojih določenih v zakonu (s popusti opisanimi zgoraj).

Če stanovanja lastnik noče prodati, ima bivši imetnik stanovanjske pravice pravico do izplačila 30% vrednosti stanovanja, če stanovanje izprazni.

Če pa se bivši imetnik stanovanjske pravice odloči za nakup drugega stanovanja ali graditev stanovanjske hiše, je upravičen do posojila iz sredstev stanovanjskega sklada Republike Slovenije v višini 30% od vrednosti stanovanja, ki ga zaradi nasprotovanja upravičenca do denacionalizacije ni mogel kupiti.

Za prvo "oglašanje" v Portorožanu naj bo dovolj, v prihodnji številki bomo prelistali druga zanimiva poglavja stanovanjskega zakona, sicer pa se lahko s predlogi obrnete na uredništvo ali name
odvetnica Vukica Jovanović-Krevatin

portorožan št./Nº 2

Koristni napotki:

KAKO BOMO IZPOLNJEVALI NAPOVED ZA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 1992

Prvo leto dohodnine je za nami. Lahko rečemo, da smo se vsi še učili in upamo, da tudi naučili in da nam bo zato v letu 1993 marsikaj lažje.

Čeprav ste nekateri šele pred kratkim dobili odločbe o odmeri dohodnine za leto 1991 (nekateri so pač morali doplačati, nekateri so dobili vrnjene preveč plačane akontacije in so tako bili bolj ali manj zadovoljni z državo), nas loči **samo še dober mesec do izteka roka za VLOŽITEV NAPOVEDI ZA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 1992.**

Ker menimo, da ste določila zakona o dohodnini že spoznali, tokrat le nekaj grobih navodil in opozoril, ki pa vam utegnejo prihraniti marsikatero kasnejšo nejevoljo in neprijetnost.

KDO IN DO KDAJ VLOŽI NAPOVED

ROK za vložitev napovedi je 31.3.1993 (javni pozivi so izobeženi na oglasnih deskah). Napoved vložijo vsi, ki so rezidenti republike Slovenije in so na njenem območju prejemali enega izmed prejemkov naštetih v 2. členu zakona o dohodnini.

Napoved v tem roku ne vložijo tisti, ki opravljajo dejavnost (npr. obrtniki) in tisti, ki dosegajo prihodke z oddajanjem premoženja v najem (z najemnimi pogodbami za obdobje daljše od 1 leta). Ti zavezanici morajo do 28.2. vložiti napoved za to podvrsto dohodnine, napoved za dohodnino pa bodo vložili v roku 15 dni po prejemu odločbe o odmeri davka iz te podvrste dohodnine.

MODRI OBRAZEC

Napoved morate obvezno vložiti na obrazcu (obr. 7.201 modre barve), ki ga lahko kupite v vseh prodajalnah Primorskega tiska v občini (Piran, Lucija, Portorož). Pozorno preberite navodila, ki so priložena obrazcu.

Podatke o prejemkih, plačanih prispevkih, akontacijah, olajšavah vpišete v ustrezne vrstice oz. kolone na podlagi obvestila izplačevalca, ki vsebuje tudi številke iz obrazca dohodnine, vendar kljub temu preverite ali je to ustrezna kolona oz. stolpec. Zaradi napačnih vpisov je bilo precejšnje število odmerj nepravilnih in ste morali naknadno predložiti dokazila o vaših prejemkih.

Na obrazcu mora biti poleg ostalih podatkov obvezno tudi **evidenčna matična številka občana - EMŠO** (prepišite iz osebne izkaznice), **upokojenici pa morajo napisati še evidenčno številko zavarovanca oz. upokojenca, ki jo SPIZ napiše na obvestilu o prejeti pokojnini.**

Prav tako ne pozabite napovedati italijanske oz. druge pokojnine prejete iz tujine (varstveni dodatek ni obdavčen), kakor tudi ne morebitnih drugih prejemkov, ki zapadejo pod obdavčitev z dohodnino. Zakonodajalec je predvidel visoke denarne kazni.

UVELJAVLJAJTE OLAJŠAVE

Če ste med letom zbirali račune, vam ne bo težko uveljavljati nižanje vaše osnove do 10% (7. člen zakona o dohodnini). Čeprav nekateri mislite, da je višina olajšave zanemarljiva, pa kar bistveno vpliva na višino odmere vaših obveznosti. Uveljavite vse olajšave, ki vam jih omogoča zakon, vendar ne pozabite, da morate za olajšave doma hraniti ustrezne račune, ker bo v letu 1993 kontroli namenjena večja pozornost in boste morda prav vi morali naknadno predložiti dokazila o uveljavljanih olajšavah. Ob vložitvi napovedi teh dokazil ne potrebujete, razen če uveljavljate olajšavo za nakup obveznic, na katere mora davčna izpostava na hrbtni strani vpisati besedilo, da je olajšava po tej obveznici že uveljavljena, zato morate imeti obveznico s seboj.

IN KJE BOSTE LAHKO ODDALI SVOJO NAPOVED

Izpolnjene napovedi oddajte po pošti ali vložite osebno na **REPUBLIŠKI UPRAVI ZA JAVNE PRIHODKE - IZPOSTAVA PIRAN** (na občini). V uradnih urah že sprejemamo napovedi (ponedeljek, sredi in petek od 8. do 12., v sredo še od 14. do 17. ure).

Od 15.3. dalje bomo napovedi sprejemali na sedežu izpostave vsak dan dopoldne in popoldne od 8. do 12. in od 16. do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 12.

V petek 26.3. od 16. do 19. ure in v soboto 27.3. od 8. do 12. ure bomo sprejemali napovedi tudi na sedežih Krajevnih skupnosti Portorož, Lucija, Strunjan, Sečovelje ter Sveti Peter, da bi se tako izognili večji gneči v mestu Piran oz. na sedežu izpostave.

Če dovolite, vam svetujemo, da napoved oddate osebno na izpostavi, vendar ne čakajte na zadnji dan, ker bo takrat verjetno res večja gneča, dohodnine pa ne boste plačali nič prej, če boste napoved vložili nekaj dni pred potekom roka.

Če boste imeli s seboj obvestilo izplačevalca in osebno izkaznico, vam bo lahko delavec že ob sprejemu popravil morebitne napake v napovedi in se boste tako izognili kasnejšim neprijetnostim.

Republiška uprava za javne prihodke - Izpostava Piran

Konkurenčne cene - najboljša reklama

Nova metla najboljšje pometa, pravi pregovor. To ne velja samo za metlo. Nedavno ustanovljena trgovina "Pribaz" v Luciji uvaja v preskrbo okoliškega prebivalstva nekatere novitete. Predvsem je privlačno, da marsikaj prodaja ceneje kot v drugih trgovinah. Založena je z živili vseh vrst, vključno s sadjem in zelenjavo. Konkurenčnim cenam ustreza je tudi jubezniva postrežba, kar je svojevrstna značilnost za kupce. In četudi stranke ne ajdejo na pultu, kar si želijo, je prijazna rojka v prodajalni vedno pripravljena upcu priskrbeti. Kava je najcenejša laleč v bližini. Nekateri se sprašujejo, ali e to začetna privlačnost, ki pa bo pozneje koptela. Upajmo, da ne bo tako.

Trgovina zdrave prehrane "Natura shop"

V novozgrajenem lucijskem trgovskem redišču so odprli trgovino z različnimi vrstami blaga za zdravo prehrano. To so ojni izdelki, nerafinirana olja, polovredne testenine, med in izdelki iz nedu, čaji, čajne mešanice, zeliščno kozmetični preparati, naravni sadni in elenjavni sokovi.

Nova trgovina je izpopolnila vrzel, saj loslej niti v Portorožu niti v Luciji potrošniki niso mogli dobiti živil za zdravo prehrano. Zanimivo je, da kupci lahko dobijo udi napotila, kako in s čim se hraniti. To ra je dandanes silno pomembno, saj trokovnjaki čedalje bolj prikazujejo, v ako važni soodvisnosti sta si prehrana in hranitev zdravja.

Kam novo župnijsko cerkev?

Skoraj petindvajset let je stara zamisel, la naj bi v Luciji zgradili novo župnijsko cerkev. Zvrstilo se je nič koliko pogovorov, kje naj bi bil zanjo najustreznejši

prostor. Vmes je bilo veliko površno izdelanih zamisli, izmikanj, pa tudi nepotrebnega odlaganja. Soglasno pa je stališče, da nekdanja solinarska cerkva ne zadošča več novonastalemu mestu.

Nedavno so se s predsednikom občinskega izvršnega sveta, Andrejem Grahorjem sestali koprski škof Metod Piriš, vodja škofijske pastoralne službe dr. Ivan Likar in lucijski župnik Jože Ipavec. Domenili so se, da je treba neodložljivo pripraviti predloge za ustrezno lokacijo.

Lucijski župnijski urad je že pred časom na podlagi javnega razpisa izoblikoval predlog, da bi bil najprimernejši prostor za novo cerkev ob mandraču. Ta predlog je naletel na vrsto pomislov.

Razprave okoli prostora za novo cerkev se predolgo vlečejo. Navzlic temu pa bi bilo tako v interesu župnijske skupnosti kot tudi celotne ureditve kraja nujno vsestransko prerešetati, kam je najbolj funkcionalno in tudi urbanistično ustrezno vgraditi tako potreben sakralni objekt. Vsekakor z odločitvijo ne bi smeli odlašati. Navsezadnje tudi zato, da prelaganje odločitve ne bi dobilo takšnega ali drugačnega ideološkega predznaka.

Tudi tako pomagajo nesrečnežem v BiH

Marina Petrošinič in Romana Počkaj sta po naključju prišli in stik z vozniki in spremljevalci tovrstnikov s humanitarno pomočjo iz Francije za begunce v Savudriji. Beseda je dala besedo in Marina Petrašinič, ki dobro obvlada francoščino, je zvedela, da humanitarno pomoč samoiniciativno zbirajo člani društva "Narodna pomoč" iz Grenobla.

Seveda so bili vozniki in spremljevalci kamionov zelo zadovoljni, da so naleteli na takšen gostoljuben stik, še posebej, ker so jih v Luciji tudi pogostili. Te dni bodo od istega humanitarnega društva pripeljali za begunce v Savudriji še 20 ton jabolk, jogijev, pečic, posod in hrane.

Tudi tokrat bodo gotovo v Luciji francoske prijatelje pristrčno sprejeli. Gostoljubje in humano dejanje gresta tako vstric z roko v roki.

Dobre usluge - zadovoljne stranke

Saj poznate pregovor: Dober glas seže v deveto vas. Življenje to neštetokrat potrjuje. Tudi v primeru Majde Runko, ki je nedavno odprla nov frizerski salon v lucijskem trgovskem centru.

Majda Runko je nekdaj delala v Piranu, potem v frizerskem salonu hotela Metropol, imela je svoj frizerski salon na Bernardinu in nazadnje v hangarju lucijske marine. Povsod si je pridobila veliko stalnih obiskovalcev. To se je poznalo pri otvoritvi novega salona. Na pristrčni slovesnosti, seveda s pršutom in šampanjcem, je bilo kar lepo število ljudi, žensk in moških, ki so od Pirana do Bernardina in Lucije radi sprejemali večšine spretne Majdine roke.

Nov most - varnejši prehod

Nekaj dni je bilo v Luciji precej prometne zmede. Zaradi del na glavni cesti skozi naselje so prometni tok z glavne ceste preusmerili skozi podvoz in od tam proti Seči. Del prejšnje prednostne ceste je postal neprednosten.

Kot smo zvedeli, je gost promet močno nagrizel cestni most med nekdanjo železniško postajo in Fažansko ulico. Treba ga je bilo temeljito obnoviti. Gradbena dela je prevzel "Gradis". Hkrati z obnovo mostu bo zgradil tudi na tem delu neobhodno potreben podvoz. Ker na nekaj sto metrov dolgem odseku ceste ni bilo nobenega urejenega cestnega prehoda, so ne tako redki pešci bili vedno v nevarnosti, da se jim kaj pripeti. Zdaj pa bodo tudi to nevarnost odstranili.

Graditelji obetajo, da bodo vsa dela končali do konca aprila. Upamo, da bo res tako.

Iz Lucije poroča Miloš Jovanović

PISMA "PORTOROŽANU":

FORMA VIVA IŠČE DOBREGA GOSPODARJA

Ob prebiranju vrstic našega Portorožana, nanaša se na letošnjo prvo številko, sem naletel na članek, ki obdeluje štirinožne prijatelje n njihove biološke potrebe, ki jih na našo žalost rešujejo na edinih še kolikor toliko zelenih površinah Forma vive.

Je že prav, da se razburjamo zaradi njihovega početja in na njihove lastnike! Saj nam s svojim početjem onemogočajo brezskrben počitek na zelenicah. Na Forma vivi je namreč razen štirih starih klopc, ki so bile nameščene še pred kipi na samem koncu polotoka, le še ena, ki je, kdo ve kako, zašla tja.

Zadnje čase se vse več "prijateljev narave in željnih kulture" poslužuje svojih štirikolesnih konjičkov za ogled galerije na prostem ter organizacijo piknikov. Nekateri se celo od kipa do kipa vozijo z avtomobilom ter orjejo in teptajo zelene površine. Da o onesnaževanju okolice po piknikih niti ne govorimo... Če bi Forma viva imela pravega gospodarja, bi verjetno preprečil tak vandalizem in neurejenost!

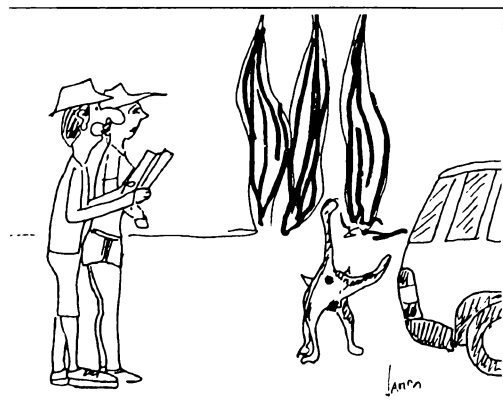
Z malo domiselnosti, volje in ne prevelikih stroškov bi se dalo na določenih mestih namestiti koše za smeti. Avtomobilske obiskovalce pa se tudi lahko omeji z ustrezno prometno signalizacijo ter ureditvijo parkirišča pred galerijo v naravi. Dovozno pot za stanovalce je prav tako treba urediti, da ne bo kot hudourniška struga.

Da bi dobili še nazornejšo podobo portoroškega turizma in ne na koncu tudi oceno brezbriznega odnosa občinskih veljakov do turizma in ureditve okolice, vam priporočam, da si ogledate ostanke počitniškega doma Športne zveze Slovenije. Takšen kot je, daje kaj klavrnjo podobo Forma vivi, lastniku in našemu turizmu. Nič kolikokrat sem osebno slišal komentarje, naj bo domačih ali tujih turistov in obiskovalcev, da se čudijo gospodarju, če sploh kdo je, ki si dovoli takšno "razkošje" ruševin in nereda v neposredni bližini "naj" turističnega središča s hoteli A-kategorije in ne vem kolikimi zvezdicami.

P.S.

Če tisti, ki lahko preprečijo propadanje objektov in omogočijo spodobno ureditev Forma vive, nimajo posluha in čuta odgovornosti, naj jih tudi početje štirinožcev ne moti. Pa brez zamere.

Vaš zvesti bralec iz Seče 141 Z. Zalar

Čudno, da tega kipa ni v katalogu!

ČIGAV JE BIL POČITNIŠKI DOM, KI GA JE VLADIMIR POLIČ PORUŠIL?

STROKOVNA NAPAKA ZAKUHALA AFERO

Je Vladimir Polič, lastnik ljubljanskega TV kanala "A", znani Portorožan, vedel ali vsaj sumil, da je lastništvo počitniškega doma na Bernardinu - ki ga je nameraval obnoviti, nato pa ga je kar podrl - vsaj sporno, če ne že kaj drugega? Je zmedo na Bernardinu res povzročila strokovna napaka pri oblikovanju kupoprodajne pogodbe med Poličem in SKB, kot zatrjujejo pri SKB - Podjetju za promet z nepremičninami? Dejstvo je, da je porušen počitniški dom le pičih dvajset metrov od morja, na lokaciji, kjer ni zazidalnega načrta, v enem izmed najbolj dragocenih kottičkov na Obali.

Niti klobčiča so se očitno začele zapletati, ko je SKB - Podjetje za promet z nepremičninami lani prodalo Poliču vilo na Bernardinu. Pri vsej zadevi je verjetno še najmanj sporno, da je SKB od Ingrada kupila omenjeni počitniški dom za 14,3 milijona tolarjev, prodala pa ga je za 26,7 milijona tolarjev. V kupoprodajno pogodbo so zaradi neustrezne dokumentacije, kot vse kaže pa tudi zaradi površnosti, vpisali sosednji parcelni številki. V pogodbi ni zapisano, da gre za prodajo dveh počitniških domov, saj so Vladimirju Poliču izročili le ključke za omenjeno vilo (tudi počitniški dom), zapisani pa sta obe parcelni številki - 269/5 in 269/4. SKB je od celjskega Ingrada, ki je bil v ne tako oddaljeni preteklosti lastnik obeh sosednjih parcel na Bernardinu, na katerih stoji oziroma je stalo več objektov, prevzelo nekaj premoženja, med drugim tudi vilo na Bernardinu. In samo ta naj bi bila predmet kupoprodajne pogodbe med Poličem in SKB. Če ne bi prišlo do usodne napake ...

To so pozneje bojda pri SKB tudi opazili in oblikovali aneks k pogodbi, ki pa ga kupec, po besedah direktorja SKB - Podjetja za promet z nepremičninami Francija Gerbca, ni hotel podpisati. Po nekaterih informacijah naj bi se bil portoroški poslovnež že od vsega začetka zanimal tudi za manjši počitniški objekt - zdaj last(?) Megrada iz Ljubljane, sicer pravnega naslednika Ingrada. V Megradu pa niso hoteli slišati o prodaji svojega počitniškega doma.

Polič je na podlagi kupoprodajne pogodbe s SKB, ki omenja obe parceli, dobil odločbo o prigrasitvi del, na podlagi katere so mu dovolili "dela vzdrževalnega značaja" na manjšem počitniškem domu (vzidava novih vrat in oken, novi ometi, pročelje, strešina in drugo). Dovoljenje za adaptacijo resda dovoljuje tudi delno rušenje, toda le do 30 kvadratnih metrov površine objekta. To pa prav gotovo ne pomeni, da lahko lastnik (?) objekt kar do tal poruši. In to na območju, kjer ni zazidalnega načrta. Na piranskih upravnih službah zatrjujejo, da ne držijo očitki, da niso preverili lastništva. Imeli so pač kupoprodajno pogodbo, ki je bila overjena na piranski davčni upravi. Iz nje naj bi izhajalo, da je SKB Poliču prodala parcelo 269/4 (stavbišče in dve stavbi) in parcelo 269/5 (stavbišče in ena stavba).

Klobčič se bo, kot vse kaže, razpletel na sodišču. Pri Megradu se še zdaj ne morejo načuditi nad tem, da lahko sosed podre sosedu hišo. Vladimir Polič je zadevo predal odvetnikom. Pravi, da ni kriv, če so mu za zmešnjavo povedali novinarji, in da Megradu škode ne namerava povrniti. Tu pa je še SKB, ki je napako vendarle skušal popraviti. Čigav bo torej počitniški dom, ki bo ali pa tudi ne, zrasel na Bernardinu, in to kljub temu, da za to območje občina še ni sprejela ustreznih prostorskih dokumentov?

Sijan Pretnar

PREDSTAVLJAMO: ODBOJKARSKA SEKCIJA ŠPORTNEGA DRUŠTVA PIRAN

Ženska odbojka je v naši občini šele v povojih. Zaživela je v letu 1992, ko se je članska ekipa uvrstila v tekmovanje v III. državno odbojkarstvo ligo - zahod, kjer trenutno nastopa. Ekipo so sestavljale učenke italijanskih šol, ki so vadile odbojko dvakrat tedensko. Lani spomladi je bilo ustanovljeno Športno društvo Piran - Societa' sponziva di Pirano, v okviru katerega je tudi odbojkarstvo sekcija. Ekipo vodi trener **BOGDAN PAJEK**.

Vadba oziroma treningi so organizirani po osnovnih šolah za učenke od 5 do 8 razreda, dvakrat tedensko pa vadijo tudi izbrane pionirke, katere prav tako vodi trener **BOGDAN PAJEK**.

V jeseni 1992 je bilo v občini Piran organizirano tekmovanje osnovnih šol v mini odbojki in odbojki, kjer so zmagale učenke Italijanske osnovne šole Piran. Ekipo pionirk je pred kratkim na turnirju v Ogleju (Italija) zasedla prvo mesto, na turnirju v Celju pa 13. mesto med 23-imi ekipami v mini odbojki.

V tej sezoni (1992/93) je cilj članske ekipe obstanek v III. državni ligi - zahod, kjer trenutno zaseda 7. mesto. Cilj mladinske in pionirske ekipe sta seveda čimboljša uvrstitev na območnem prvenstvu.

Za člansko ekipo igrajo: **IZABEL PLIŠKO, KITI DERKOVIC, MONIKA GREGOROVIC**, ki so Portorožanke, **LARISA LESNIK, LUANA KLARIČ, KATJA MAVRIČ, TINA MILJEVIČ, NATAŠA LESNIK, BRIGITA RUNKO, INGRID MARASPIN, LINDA ROTTER, BOJANA TURK, SABINA MARASPIN, IRENA MLINARIČ, HELENA MIŠE**.
Za ekipo pionirk letnik 1978 in mlajše igrajo: **DEBORA KLEMŠE in TINA HVASTJA**, ki sta Portorožanki, **MAJA BONACA, MIRJANA SKOKO, ANA PREMUR, PETRA LEBAN, KATJA ŠTRUKELJ, POLONA RAŽMAN, MONIKA LISJAK, NATAŠA BOBOVNIK, MARINELLA ČAPOLIJA**.

Predsednik ŠD: **PLINIO TOMASIN**

NA FOTOGRAFIJI JE ČLANSKA EKIPA:

z leve proti desni stojijo **BOGDAN PAJEK** - trener, **LUANA KLARIČ, KITI DERKOVIC** in **LARISA LESNIK**;

v sredini so **BRIGITA RUNKO, NATAŠA LESNIK, INGRID MARASPIN, KATJA MAVRIČ**;

sedijo pa **TINA MILJEVIČ, HELENA MIŠE, IRENA MLINARIČ**.

Na sliki pa manjkajo še članice: **IZABEL PLIŠKO, MONIKA GREGOROVIC, LINDA ROTTER, BOJANA TURK, SABINA MARASPIN**.

POTROŠNIŠKA TRIBUNA: Po videotekah

V zadnjih treh letih je bil v naši občini silovit razmah odpiranja izposojevalnic videokaset. Trenutno delujejo tri videoteke v Piranu, ena je na Bernardinu in dve v Luciji. V vsakem kraju smo obiskali po eno.

- Najdlje deluje **VIDEOTEKA "ŠTERNA"** v Piranu. Premore več kot 2.000 videokaset (70% originalov in 30% kopij (piratske videokasete)). S slovenskimi podnapisi imajo že okoli 300 filmov. Cene, že nekaj časa mirujejo: dvodnevna izposoja stane 100 SIT, izposoja kopije pa 70. Zamudnina za 1 dan je za original 80 SIT, za kopijo pa 50 SIT. Na naše vprašanje, zakaj razlika v ceni (DVO-TARIFNI SISTEM) so pojasnili, da so originalne kasete legalno kupljene pri slovenskih distributerjih za določeno časovno obdobje (za kar so plačali od 1.500 - 4.000 SIT za kaseto), za

piratsko posnete (na nezakonit način) pa niso plačali nič. Poleg izposojanja **VIDEOFILMOV** se ukvarjajo tudi s presnemavanjem videokaset (poroke, rojstni dnevi ipd...) "Šterna" je za obiskovalce odprta od ponedeljka do sobote od 9h - 13h in od 16h - 20 ure, ob nedeljah imajo zaprto.

- Naslednja **VIDEOTEKA**, ki smo jo obiskali, je v kiosku na Bernardinu (pri **JADRALNEM KLUBU "Pirat"**). Lastnika **VIDEOTEKE "MUSIC SHOP"** sta se vam mogoče vtisnila v spomin iz pisanja v lanskih dveh, treh "Portorožanih", predvsem zaradi polemike, ki se je razvila med njima in Jadralskim klubom o (ne)ustreznosti njune podjetniške ideje o gostinskem lokalu (BAR). Ker jima v postavljenem kiosku še zmeraj ne dovolijo opravljati gostinske dejavnosti, sta se odločila v njem opravljati **VIDEOTEKARSKO** dejavnost. Pri njima lahko izbirate med 450. videokasetami, ki so vse legalno

POMOČ SOČLOVEKU - VSESTRANSKA OBOGATITEV

V Sloveniji se vse bolj širi dobrodelna organizacija Karitas, ki deluje že v dvesto župnijah. Karitativno dejavnost je cerkev opravljala že prej na različne načine. V Portorožu poteka delo vse od nastanka župnije.

Pred šestimi leti so v prostorih župnišča organizirali "butik", kamor vsakdo lahko prinese stvari, ki jih ne potrebuje več in vzame, kar potrebuje sam (obleko, pohištvo...).

Vojna v BiH in Hrvaški pa je, žal, prinesla nove naloge in večje potrebe. Sedaj delujejo štiri skupine prostovoljcev na naslednjih področjih:

- zbiranje in delitev hrane beguncem in domačinom,
- zbiranje in delitev oblačil in drugih potrebščin,
- pomoč bolnim in ostarelim ter invalidom na domovih,
- pomoč zasvojenim z mamili.

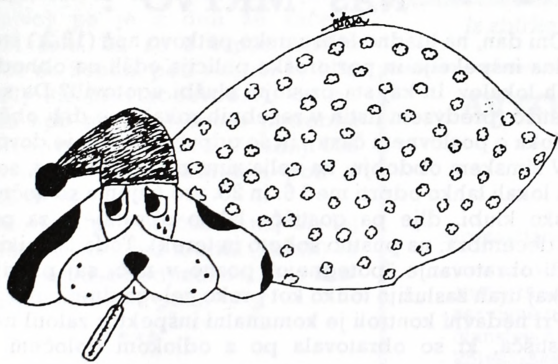
Zaradi pomanjkanja skladiščnih prostorov v Sloveniji, zbirajo v Portorožu pomoč iz vse države in tudi tujine, potem pa jo pošiljajo tudi v Albanijo, BiH in na Hrvaško.

Pomoč v hrani delijo v portoroškem župnišču vsak petek od 9 - 12 in od 16 - 17. Enako velja za "butik".

Ob petkih (ob 9 uri) se sestaja skupina SVIT (Društvo staršev zasvojenih otrok), ki se zdravijo v skupnosti "Srečanje" v Italiji.

Kdorkoli bi želel pomagati na kateremkoli področju, je vedno dobrodošel. Za konec pa še to. Vsi prostovoljci ugotavljajo, da je pomoč sočloveku velika človeška in duhovna obogatitev in da pri tem delu sami več prejmejo, kot dajejo.

Snežna Rešek

NEVARNOST PRIHAJA - PASJA KUGA

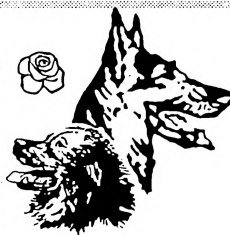
Zaradi ponovnega pojava PASJE KUGE bomo na kratko spregovorili o tej najbolj nalezljivi in razširjeni kužni bolezni psov, ki jo povzroča paramyxovirus.

To je predvsem bolezen mladih psov. Virus se izloča z urinom, iztrebki, slino in vnetimi izcedki bolnih živali. Do okužbe pride z neposrednim stikom bolne in zdrave živali, posredno s hrano, vodo, predmeti ter "po zraku" (aerogeno) s prahom. Izbruhi bolezni so zlasti v pozni jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.

Inkubacija traja od 3 do 7 dni. Bolezen se začne z otežnostjo in povišano temperaturo (39° - 41°). Mandeljni so razžarjeni in povečani. V tem obdobju prevladuje vnetje vseh sluznic. Bolezen lahko poteka v več oblikah. Pri **kataralni obliki** pasje kuge se pojavi najprej serozen nato pa gnojen izcedek iz oči in nosnic. Žival odklanja hrano in poležuje. **Gastrointestinalna** oblika je izražena z drisko, ki je včasih krvava in penasta, značilno zaudarja, žival pa tudi bljuva ter ima zažarjeno sluznico žrela in ustne votline. Pri **pulmonalni** obliki je povdarnjen gnojni izcedek iz nosa, ki včasih zamaši nosnice. Zaradi vnetja pljuč je dihanje pospešeno in plitvo. Kašelj je sprva suh in boleč, pozneje vlažen z izločanjem slinastega gnoja. Pri **kožni** obliki se pojavi papulopustolozni izpuščaj na trebuhu, dimljah in pazduhi. Včasih zadebeli in razpoka koža smrčka in blazinic. Za **živčno** obliko so značilni krči (tik), pareze in paralize. Če pes preži to obliko, ostane delno ali popolnoma slep, slabše vonja ali je nagluščen. V mladosti prebolela pasja kuga pa povzroča rjave zobe in poškodbe sklenine.

Kako zaščitimo psa? V starosti 3 - 10 tednov ga prvič cepimo. Ker je pri mladem organizmu ustvarjanje imunosti omejeno, ponovimo cepljenje čez 3 - 4 tedne. Pse mlajše od 7.tednov ne cepimo, da ne povzročimo nevtralizacijo vakcinalnega virusa s proti-telesi, ki jih mladiči dobijo od matere. Naslednja cepljenja opravimo v eno-letnih presledkih.

Barbara Strmole, dr.vet.med.

Kinološko društvo
Portorož
Portorož, Obala 16/IV

(po legalno kupljene ali piratsko presnete kasete...)

kupljene pri distributerskih hišah. 90% kaset je s slovenskimi podnapisi. Na voljo imata tudi CD-plošče.

Videoteka na Bernardinu je odprta vsak dan od 9.00 do 22.00 ure (tudi ob nedeljah in praznikih!).

V izposojevalnici "AUDIO & VIDEO CENTER MIKI" v Luciji (nasproti Diskonta) imajo 1800 videokaset in prav vse so legalno kupljene (ORIGINAL). Razmerje filmov s srbohrvatskimi in slovenskimi podnapisi je 70% : 30%. Vpeljali so tudi posebno ponudbo "NOVI FILMI". Veliko denarja vlagajo v nabavo novih filmov, zato lahko pri njih najdete vse videokasete, ki jih ponujajo slovenske distribucijske firme.

Enodnevna izposoja za nov film je 100 SIT, za ostale pa 70 SIT, za 100 tolarjev izposojajo tudi CD-plošče. S to dejavnostjo se ukvarjajo štiri leta. Kasete in plošče si lahko izposojate vsak dan

(tudi ob enedeljah in praznikih) od 10.00 - 21.00.

Za zaključek:

* najceneje (in za najdaljši čas) si izposodite videokaseto v piranski "STERNI" (kopija: za dva dni 70 SIT);

* novejšje, kvalitetno presnete filme s slovenskimi podnapisi boste - sicer samo za 1 dan - dobili v lucijski videoteki "MIKI" za 100 tolarjev;

* izračunali smo, da mora lastnik videokaseto izposoditi natanko štiridesetkrat (40 x 100), da se mu povrnejo stroški nabave (4000 SIT). Ali z vidika potrošnika povedano - lahko si izposodite 40 filmov ali pa si enega kupite v trgovini;

* ugotovili smo še, da si ljudje v videotekah najraje izposojajo akcijske filme, pa tudi komedije gredo precej v promet.

Videoteke obiskal: David Božič

"DROGA" - JE POSTALA MEŠANA DRUŽBA

Po zmanjšanju števila zaposlenih v letu 1992 za več kot 10 odstotkov ima danes "Droga" nekaj čez 700 delavcev. Njena glavna dejavnost sta odkup in živilska industrija. Kot mnogo slovenskih podjetij jo je prizadel razpad jugoslovanskega trga, kar je v lanskem letu povzročilo za 30% nižjo prodajo, kot v predhodnem letu, obseg proizvodnje pa se je znižal za 35%.

V takšnih razmerah iščejo vodilni za "Drogo" najustreznejše rešitve, ki bi jo uvrstile med sodobna evropska podjetja. Postala naj bi izvozno usmerjeno podjetje, privlačno za kapitalna vlaganja. Eden bistvenih korakov v to smer je bil zdaj narejen: "Droga" se je namreč preoblikovala v družbo z omejeno odgovornostjo, kar pomeni naslednje:

- firma ima novo ime **Droga Portorož, živilska industrija, d.o.o.**, Portorož, njen sedež pa ostaja isti;
- "Droga Portorož" je postala mešana družba z naslednjo lastniško strukturo:
- 90% je družbenega kapitala "Droge Portorož",
- 10% pa pripada angleški firmi E.D. & MAN COFFEE LTD.

Z vključitvijo londonske družbe MAN je "Droga" pridobila svež kapital, ki ga bo vložila v posodobitev osnovnih in obratnih sredstev, zagotovila si je tudi stalno dobavo kvalitetne surove kave, predvsem pa si je izborila možnost izvažanja svojih izdelkov.

Osnovni kapital mešane družbe je ocenjen na 38.889.000 DEM.

Naslednji korak firme bo reorganizacija podjetja, ki naj bi jo speljali do konca meseca marca. "Droga" bo organizirana v profitne centre, kar bo omogočilo decentralizacijo odločanja in vodenja. Letos pa se bodo v "Drogi" lotili tudi programa privatizacije.

ZNAK VAROVALNEGA ŽIVILA "DROGINEMU" RJAVEMU RIŽU

Ob koncu lanskega leta je Društvo za zdravje srca in ožilja podelilo naziv "znak varovalnega živila", ki ga daje zdravju koristnim živilskim izdelkom in živilom ter pijačam - tudi Droginemu oluščnemu nepoliranemu (rjavemu, naravnemu) rižu, katerega lahko v trgovinah kupujete že tretje leto.

Rjavi riž obdrži kalček in semensko lupino, v čemer je shranjeno bogastvo vitaminov, mineralov in dietnih vlaken. Tisti, ki se držijo japonske makrobiotične prehrane, dobro vedo, da nepolirani riž deluje preventivno proti razvoju arterioskleroze, povečanemu holesterolu, pomaga pri "zaprtosti" in hemeroidih ("zlati žili"), proti krčnim žilam, delostnosti...

Edina slabost naravnega riža je, da ga je potrebno kuhati precej dlje od belega. Vendar čas kuhanja lahko z namakanjem v vodi skrajšamo.

MEŠANI PEVSKI ZBOR
KUD "Karol Pahor",
ki vadi v Portorožu,

VABI

NOVE ČLANICE IN ČLANE,
DA SE MU PRIDRUŽIJO.

Oglasite se kar osebno
na pevske vaje zbora
VSAK TOREK IN ČETRTEK OB 19.30
(drugo nadstropje levo,
KS Portorož, Obala 16)

DAROVANJE KRVI JE NAJBOLJ ČLOVEŠKO

Janko Novak je "star Drogovec", saj je v podjetju zaposlen že od leta 1967. Sodelavci pa ga poznajo predvsem kot rednega krvodajalca.

Ker je sedež podjetja v občini Piran, je Janko Novak vključen v piransko organizacijo Rdečega križa. Kri daje povprečno štirikrat letno pa tudi po potrebi.

Za darovano kri je prejel številna priznanja. Zadnje priznanje za človekoljubnost in solidarnost je prejel konec januarja 1993. **Kri je daroval 90 - krat.**

Prepričana sem, da se priznanju Rdečega križa Slovenije pridružujemo vsi, ki menimo, da je med vsemi solidarnostnimi dejanji darovanje krvi prav gotovo najbolj neposredno in najbolj človeško.

Majda Vlačič

JANKO NOVAK, zaposlen v "Drogi", je kri daroval že 90-krat.

KDO PRAVI, DA JE PONOČI PRI NAS "MRTVO"?

Oni dan, na hladno februarso petkovo noč (12.2.) sta Komunalna inšpekcija in portoroška policija odšli na obhod gostinskih lokalov. In kaj sta pristojni službi ugotovili? Da se veliko gostišč (predvsem tistih v zasebnih rokah) ne drži občinskega odloka o poslovnem času - in so odprti dlje, kot je dovoljeno.

V zimskem obdobju, ko velja zimski poslovni čas, so gostinski lokali lahko odprti med 6. in 23. uro (izjema so nočni bari in disko klubi, dlje pa gostišča lahko obratujejo za praznike, 31. decembra, na pustno soboto in torek). Toda lastniki lokalov radi obratovanje "potegnejo" pozno v noč, saj pravijo, da v nekaj urah zaslužijo toliko kot preko celega dne...

Pri nedavni kontroli je komunalni inšpektor zalotil naslednja gostišča, ki so obratovala po z odlokom določeni uri (po 23. uri):

- v Portorožu: "Portoroška", "Istra", "King";
- v Piranu: "Piros", "Portocampo", pizzerija "Tartini";
- v Luciji: "Blue bar", "Denny bar".

No, zdaj vsaj veste, kam lahko ponoči zavijete na pijačo in zagotovo ne boste našli zaprtih vrat!

Večina teh lokalov seveda na vratih ni imela obešenega predpisanega urnika poslovanja!

Za nameček je policija v restavraciji "Istra" in na novo odprtem gostišču "King" naletela še na nelegalne igralne avtomate. Pri identifikaciji gostov pa so policajci "srečali" tudi nekaj takšnih, iz tujine, ki se niso prijavili.

Za vse, ki so kršili zakone oz. odloke sta inšpekcija in policija vložili pri sodniku za prekrške predloge za uvedbo postopka (Denarna kazen za kršitve odloka o poslovnem času je npr. od 2.000,00 do 15.000,00 tolarjev).

Mar sodobni taborniki (več) ne šotorijo?

Zveza tabornikov iz Novega mesta je na Šentjanah, na zemljišču, ki je družbena lastnina, zgradila dve zidani stavbi in postavila dva montažna objekta iz lesa in valovitega salonita. Seveda so taborniki vse postavili brez lokacijskega dovoljenja.

Bo šentjanski traktor končno našel skrbnega lastnika?

Mogoče se bodo nekateri bralci spomnili, da smo v "Portorožanu" že pisali (lani v številki 10) o traktorju, njegovi prikolici in o traktorskih priključkih, ki so že več let (3!) zapuščeni ob cesti na Šentjanah. Komunalna inšpekcija je zdaj končno ugotovila, kdo je lastnik tega ne tako poceni kmetijskega stroja. Ker propadajoči stroj kazi videz, je inšpektor lastniku - Vladimirju Vinčarju iz Pirana - naložil, da ga odstrani. Menda je bil traktor (nov!) lastniku podarjen... Saj veste, podarjenemu konju pa se ne gleda v zobe.

Eppur si muove

Občinski upravni organ je Skladu stavbnih zemljišč izdal odločbo za sanacijo kanalizacije in priključitev meteorne kanalizacije s spodnjega dela Sončne poti na obstoječo ob regionalni cesti Portorož - Piran. Podjetje Elektro Koper, ki je že v lanskem letu načrtovalo obnovo električnega kabla na tem delu poti (upamo, da bodo električarji zgrabili priložnost in napeljali tudi javno razsvetljavo) pa je z deli že začelo. Dobro bi bilo, da se z vzpostavitev gradbišča na Sončni poti vključi še kdo (npr. PTT, Rižanski vodovod...), da ne bodo čez npr. nekaj mesecev potrebna nova prekopavanja cestišča. V zadnji fazi je predvideno še asfaltiranje poti v obstoječi širini.

Investitorjem priporočamo, naj ob tej priložnosti ne pozabijo urediti (zasuti) še divjega odlagaljšča odpadkov, ki je nastalo ob izteku Sončne poti.

V Renexu" se požvižgajo na sklepe in odločbe

Decembra lani je drugostopenjski organ (republiški) potrdil sklep pristojne obalne inšpekcije o prepovedi nadaljnega obratovanja trgovine /diskonta "Renex" v skladišču soli "Monfort". Tržna inšpekcija je že julija lani izdala sklep o prenehanju obratovanja diskonta, dokler si od občine investitor ne pridobi ustreznih dovoljenj, na kar se je lastnik pritožil. Po decembrski odločitvi republiškega organa je v začetku leta "Renex" zaprl svoja vrata... A ne za dolgo... 1.februarja jih je

portorožan št./Nº 2

kupcem spet odprl. V delu skladišča so medtem celo improvizirali nekakšne sanitarije za osebe, ki jih prej sploh niso imeli. Inšpekcija je podjetju "Renex" naložila plačilo kazni za nedovoljeno obratovanje trgovine v višini 100.000 tolarjev; sicer pa se podjetniki "Renex-a" skrbno izogibajo sprejeti kakršnokoli odločbo, ki jo dobijo po pošti! Diskont v skladišču soli torej dela brez kakršnihkoli dovoljenj: nima ne dovoljenja za adaptacijo prostorov (konec koncev je skladišče tehnični spomenik), ne dovoljenja za obratovanje... Kaj še preostane inšpekciji? Najbrž, da trgovino prisilno zapre (zapečati)?!

Iz zbirke Mitje Jančarja: panorama portoroža z začetka tega stoletja

AVTOMOTO DRUŠTVO "PINKO TOMAŽIČ" PIRAN Autocamp Strunjan

zagotavlja v svojih storitvenih dejavnostih:

- kvalitetno poučevanje kandidatov za voznike motornih vozil B-Í kategorije
- servisne usluge na vozilih "Zastava" in Volkswagen"
- članstvo AMZ Slovenije
- kolesarske tečaje za učence osnovnih šol
- počitnikovanje v Autocampu v Strunjanu s turističnimi uslugami.

VSE TO PO ZMERNIH IN UGODNIH CENAH.

**Za vse podrobnejše informacije kličite na telefon:
78-638 - recepcija.**

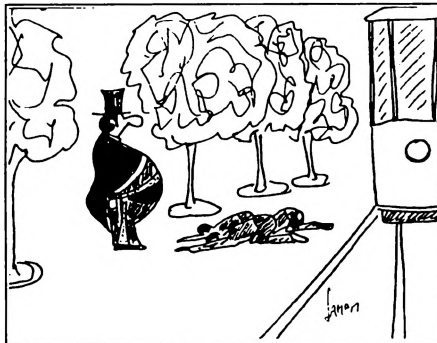
IZDELAVA ALUMINIJASTIH OKEN, VRAT IN VERAND,

BOŽIČ - Koper, telefon: 58-896.

Kot solza čisto zlagana je trditev, da se tudi pri nas nalezljivo širi socialno razlikovanje. Res je le, da je na pohodu kulturno razlikovanje. Vse več je tistih, ki mesečno preberejo obvezno dve knjigi: devizno knjižico in jedilni list. - **(Kultura na pohodu)**

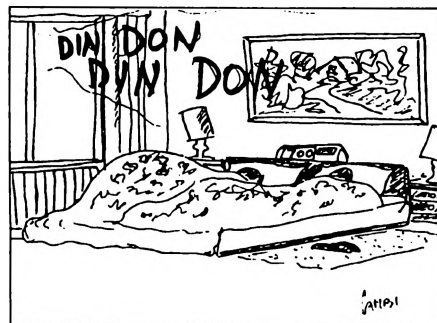

Ni res, da je župan nekdanje portoroške občine večkrat stal na postaji takrat zelo popularnega tramvaja in izstopajoče nagovarjal jezno: "Zakaj me ne pozdraviš? Ne vem, kdo sem?" Te besede je izgovarjal tramvaj, župan je pri tem samo asistiral... - **(Pačenje zgodovinske resnice)**

Vidim, da ste me spoznali!

V kratkem se bodo s portoroške cerkve redno oglašali zvonovi. Nekateri vplivni Portorožani imajo pomisleke. Bojijo se namreč, da se bodo ob vsakem zvonjenju samospraševali: Komu zvonijo? - **(Hemingway v Portorožu)**

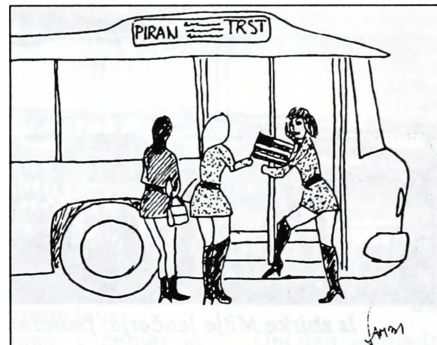

Moram predlagati očetu Francu, da zrihta te zvonove po newyorškem času.

Ko se je nedavno v Trstu zasidrala ameriška letalonosilka J.F. Kennedy, so od tam poslali znak za preplah. Zmanjkalo je delovne sile "določenih profilov". Portoroške "atraktivne damice" so urno pobasale kovčke in solidarnostno odhitele na pomoč svojim kolegicam. Altruizem pa takšen!!! - **(Prinesel jih je večer, vzela jih je noč)**

Zamisel je bila genialna: oguljeno kramarski Kaštel je bil kamen spotike. Zato naj bi bilo bolje nič kot tisto, kar je dajalo in bilo nekaj. Letos spet obeta iz nič nastati nekaj. Rokohitrstvo dobiva domovinsko pravico!!! **(Kaštel je crknil, živel Kaštel!)**

Kar na hitro se razraščajo zasebne trgovine, bifeji, obrati. Z njimi pa tudi nič kaj razveseljiv pojav. Pri zasebnih lastnikih delajo ljudje pravzaprav dninarji. Vsak dan dobivajo nekaj denarja (najbolj mizerno plačilo 100 tolarjev na uro!). Seveda niso ne zdravstveno prijavljeni, ne pokojninsko zavarovani. Če si brez dela, pride tudi to prav, menijo. Ali ne sodi to v domeno inšpekcij? - **(V sili vrag še muhe žre)**

Pa kja? Vključile smo se v izvoz storitev naše mlade države!

Recimo, da bi tako rekoč "vsaka vas" ob naši zares kratki obali, rada zgradila svojo marino. Da se na obali zares ne znamo nič zmeniti, pa zdaj dokazuje še koprška Luka, ki namerava odpreti pražarno kafe. Koga pa briga, če gre zato "Drogina" "Začimba" po gobe, še manj pa koga skrbi, da bo okolje s tem še bolj obremenjeno... - **(Od pražarne do marine...)**

Če ste morda pomislili, da so se v "Lido baru" vsaj nekoliko potrudili spremeniti svoj "look", ste se pošteno zmotili. Niso namreč zamenjali zaves, le oprali so jih... - **(Zavese niso bile rjave po "naravi", samo umazane so bile...)**

Koga neki sta motili dve kamniti cvetlični vazi, okrašeni z reliefnim vzorcem, ki sta stali ob potki proti biljardnici "Gianni" v parku hotela Palace? Iz dneva v dan je bilo teh vaz "vse manj"... dokler ni od obeh ostalo samo še dno. Glede na njihov graciozni vzorec bi jim človek prisodil ugledno starost,

mogoče so jih postavili že, ko je bil zgrajen stari Palaceov hotel... Kdo ve, zakaj je zdaj prišel čas, ko so šle nekemu na živce... Po naši presoji "nadebudni" mladeži, ki se zbira v bližnji biljardnici in "krade bogu čas"... In ker je bil čas očitno predolg, so ga zapolnili z brcanjem vaz... - **(Ostale so le črepinje ali kaj nekateri mladi naredijo za lepši videz svojega kraja...)**

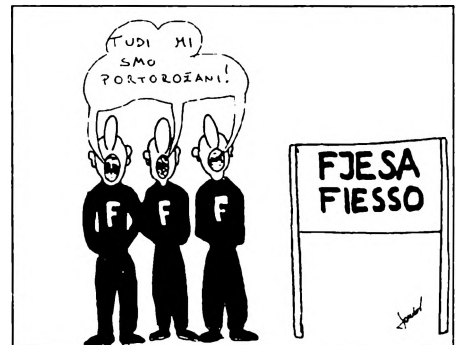
Le zakaj imajo Hoteli Palace po celem Portorožu postavljenih toliko oglasnih tabel, če zanje ne utegnejo dobro skrbeti (table so pri diskoteki "Pivnica", pri zlatarni "Pavlovski", pri bivšem hotelu "Helios", pri vnožju stopnišča v restavracijo "Flambe fondue" in morda še kje). Na teh oglasnih oz. reklamnih deskah visijo zbledela obvestila, zastarele slike, nekaj menujev, ali pa prazne samevaja... - **(Zakaj ni le ena, pa ta urejena?)**

V slaščičarni "Mignon" imajo sicer dobre slaščice, vendar to ne otehta dejstva, da imajo precej hladno, saj pri kurjavi očitno močno štedijo... - **(Taktika za hitro rotacijo gostov - ker začne goste kmalu zebsti, naglo pospravijo svojo tortico in prepustijo stol novim gostom. Koristi sta dve: več gostov - večji zaslužek, manj ogrevanja - večji prihranek.)**

Je Fijesa v Piranu, Portorožu ali kje drugje?

Najbrž še tisti, ki tam stanujejo, tega več dobro ne vedo. Nekoč so sodili v Portorož, potem so jih prestavili v Piran (tudi s pošto jih oskrbujejo preko Pirana), zemljišča pa so pod katastrsko občino Portorož...

(Eno je sigurno: eni in drugi - v Piranu in v Portorožu - pozablajo nanjo)

Bila je na Stari cesti 4 še nedavno galerija "AP". Potem so poleg nje pisarno dobili "Zeleni Pirana"... In ker galeriji ni šlo ravno od rok, je stranka "Zelenih" prevzela še njene prostore... Še en dokaz, da v Portorožu kulturi nismo ravno naklonjeni! Potem pa se čudimo, da v naš kraj prihajajo ne ravno najbolj kulturni gostje...

(Odmiranje kulture: najprej Kosmačeva hiša, pa pomorski muzej v vili San Marco, zdaj še galerija "Ap". Kaj še sploh lahko ukinememo?)

O LJUBEM ZDRAVJU: KAJ VSE NEKATERI NAREDILJO ZANJ

Jandanes je tempo življenja hiter in nemalokrat utrujajoč. Da bili kos dogodkom in dolžnostim, bi se moral sleherni izmed vsak dan znova truditi za ljubo zdravje. Moral bi se predvsem varjati s športom ali vsaj s trimom, pa je za rekreacijo, žal, eraj premalo časa. Toda človek je iznajdljiv: kar med lovnim časom so si mnogi omislili posrečene oblike športga udejstvovanja, vse z namenom, da bi ohranili ljubo ravje. Taki ljudje ponavadi naletijo na huda nerazumevanja, o pišem pričujoče vrstice, da jih malo opravičim pred voščljivimi, ozkosrčnimi sodelavci.

Čet najpogostejša panoga tovrstnega udejstvovanja oziroma bi za ljubo zdravje je vsekakor tek na različne proge. ičajno trenirajo zjutraj, se pravi malo pred začetkom lovnega časa, pa ob malici (od delovnega mesta do menze), kateri pa tudi ob zaključku delovnega dne - zlasti ženske, ki ta način prispejo do trgovin dosti prej kot tiste, ki lenobno in polževo mencajo.

Drugi bolj cenijo sprehode. In to med delovnim časom. Svež k krepi krvni obtok, povzroči bolj živahno delovanje možgan. k delavec postane kot bi mignil bolj jasnih misli kot tisti, ki eh osem ur trmasto tičijo med štirimi stenami v pisarnah ali v stroji in vdihavajo slab zrak.

fisti, ki jim je delovanje telesa znano kot lasten žep, gredo lo dlje: vseh osem ur si krepijo pljuča z govorjenjem (bodisi sestankih, bodisi kako drugače). Tako si daljšajo življenje, saj zpkla pljuča pripomorejo do visoke starosti.

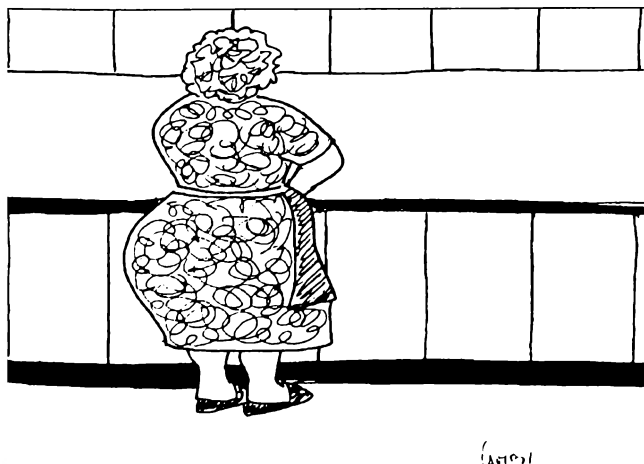
Je so sicer telesno zdravi, pa jih muči nervoza, si spet četrti magajo bolje, kot bi jim lahko zdravnik s pomirjevalnimi ddstvi. Zberejo se (terapije so namreč skupinske) in na mirno rekujejo svoje bližnje, sledijo priporočilom psihologov, češ je obrekovanje izvrstno zdravilo proti nervozi. Kdor obrekuje opravlja, na mah pozabi na lastne napake in izgubi kompleks njvrednosti. Čustva se sprostijo, opravljevec zapade v prino omamo, ziblje se v oblakih in svet se mu zdi rožnat.

Podobna oblika skrbi za ljubo zdravje je tudi tožarjenje, po mače špecanje, ki, podobno kot klevete in opravljanje, blaži tranjo napetost in nezadovoljstvo: takoj ko zatožimo predstavljenu svojega sodelavca, se s tem v lastnih in šefovih eh malce dvignemo in obide nas občutek pomembnosti, ki je o potrebna za porajanje človekove samozavesti.

Nadaljnja kategorija skrbi za ljubo zdravje je razkuževanje. še okolje je namreč že silno okuženo, umazano in torej ravju škodljivo. Od časa do časa je treba to umazanijo na ta ali i način razredčiti in odplakniti s tistih delov telesa, kjer gne najbolj škodovati. Tak del telesa je nedvomno grlo, saj tam vodijo poti v notranjost - pljuča, želodec in od tam na vse ani. In povem vam, da ni bolj učinkovitega razkužila od alkohla, ki je v čisti obliki sicer strupen, mešan z grozdnim sokom sokovi drugega sadja pa prijetnega okusa in ravno dovolj čan, da uniči umazanijo, škodljive klice in bakterije.

Zaključujem s predlogom, da zapisnemo nagrajevati ali kako ugače stimulirati tiste, ki na opisane načine skrbijo za čim injše število bolnih in narodovo zdravje nasploh. Brez tega zdravja ne moremo biti koristni družbi in domovini!

Sonja Požar

...ukvarjam se s težko atletiko: prenašam moža in otroke že 20 let!

CHE TEMPO FARA'?

In questo numero del nostro giornalino abbiamo scelto qualcuno di quei proverbi e detti di una volta che facevano da "servizio meteorologico":

- Quando el ciel xe fato a lana se no xe ogi, piovi in setimana.
- Nuvoli de monte no bagna a vale
- Ciel rosso de matina xe vento o piovisina.
- Tramonto de naranza, de bon tempo xe speranza
- Marzo suto, april bagna' beato el contadin che ga semina'.

Quest'ultimo va a penello alla stagione primaverale che sta arrivando.

Infine ancora qualcuno "adatto" alla festa delle donne, l'8 marzo:

- La moglie doveria aver sta' dote: che la piasa, che la tasa, che la sia dona de casa.
- Femina, vento e fortuna, cambia piu' volte come la luna.
- Per andar d'accordo tre done in t'una casa le devi eser: una viva, una morta e una piturada.

Che ne pensate? I vecchi Piranesi non erano proprio convinti della ugualianza tra donne e uomini...

Cesarina Smrekar

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI

ZA TO ŠTEVILKO "PORTOROŽANA" SO PRISPEVALI:

gospod s Senčne poti, ki ne želi biti imenovan
2000 tolarjev,

družina RUPNIK iz Lucije 1000 SIT,

družina PEROŠA s Senčne poti 500 tolarjev,

Rafael KRPAN, s poti Pod anteno 1000 tolarjev

in Jurij MIKYŠKA, dipl.ing.gr. s Senčne poti 500 tolarjev,

Martina KORENJAK s Kopsrpe ceste 500 tolarjev ter

Nada KUPEC s Senčne poti 2000 tolarjev.

"Portorožan" se vsem zahvaljuje in se še priporoča!
Za "Portorožana" lahko prispevate osebno v tajništvo
KS Portorož (l.nadstropje levo)

ali po položnici na žiro račun

KS PORTOROŽ štev. 51410-645-50022 s pripisom

"Za Portorožana".

portorožan

Številka/numero 2*februar/febbraio 93*letnik/anno III*
PORTOROŽAN je vpisan v register časopisov
pri Ministrstvu za informiranje
pod registrsko številko 990.

*Predsednica časopisnega sveta: **Majda Vlačič***
UREDNIŠTVO časopisa krajanov Portoroža/REDAZIONE del
giornale dei cittadini di Portorose:
Gustav GUZEJ (glavni in odgovorni urednik/capo redattore e
redattore responsabile),

Mitja JANČAR, Mirko KOŠ, Jovan NIKOLIČ,
Sijan PRETNAR, Snežna REŠEK, Irina STEGEL,

Livija SIKUR- ZORMAN;

oblikovanje naslovnice/copertina di: **Teo TAVŽELJ, dipl.arh;**
tehnična ureditev/redazione tecnica:

SKELETON CREW LJUBLJANA;

tisk/stampa: **Birografika "BORI" Izola;**

naklada/tiratura: 1800;

IZDAJATELJ/EDITORE: KS Portorož/CL di Portorose;

Naslov uredništva/Indirizzo della redazione:

Obala 16, Portorož, Tel.: 73- 046/Lungomare 16, Portorose,
Telef.: 73-046.

Cena enega izvoda/prezzo di un esemplare:
brezplačen/gratuito.

V tej številki so sodelovali/in questo numero hanno collaborato:
David BOŽIČ, Miloš JOVANOVIČ, Vukica JOVANOVIČ-KREVATIN, Zoran KOZJAK, dr.Miroslav ZEJ, Cesarina SMREKAR, dr.Barbara STRMOLE, g.ZALAR, Plinio TOMASIN, Sonja POŽAR, Majda VLAČIČ... Vinjete: Sandro SAMBI.

sobota, 6.marec ob 20.30: KONCERT OB DNEVU ŽENA: FARONI IN OLIVER DRAGOJEVIČ;

nedelja, 7.marec ob 20.30: FILMSKO GLEDALIŠČE;

petek, 12. marec ob 20.30: FILMSKE USPEŠNICE;

sobota, 13.marec ob 16.00: OTROŠKI PROGRAM: mladinsko gledališče Milagro IZOLA -gledališka igrlica - Davorca Štefanec: MOJ HUDIČEK TONK;

sobota, 13.marec ob 20.30: KONCERT: LJUBLJANSKI KVINTET TROBIL - ansambel mladih slovenskih umetnikov, katerih član je tudi domačin Damjan Jureš, ki je osnovno glasbeno izobrazbo pridobil na naši piranski glasbeni šoli. **Izvajalci:** Tibor Kerekes - trobenta, David Špec - trobenta, Robert Prednik - rog, Aleš Šnofl - pozavna, Damjan Jureš - tuba; **program:** Holborne, J.S. Bach, Evald, Frackenhohl, Mihevc, Joplin, Koetsier, Mancini, Gershwin;

nedelja, 14.marec ob 20.30: FILMSKO GLEDALIŠČE;

petek, 19.marec ob 20.30: FILMSKE USPEŠNICE;

sobota, 20.marec ob 20.30: MALA DRAMA SNG LJUBLJANA - gledališka uspešnica režiserja B.Cavazze; Woody Allen: ZAIGRAJ ŠE ENKRAT, SAM;

nedelja, 21.marec ob 20.30: FILMSKO GLEDALIŠČE;

petek, sobota, nedelja - 26., 27. in 28.marec: "ŠTIRJE LETNI ČASI MESTA PIRAN" Slovenska glasbena tribuna

PROGRAM

- **petek, 26.marec ob 21.00 - Avditorij Portorož:** KONCERT ZBORA OPERE MARIBOR, dirigent: Maksimilijan Feguš;

- **petek, 26.marec ob 24.00 - Stolp Stolne cerkve - Piran:** POLNOČNI MALI KONCERT: SLOVENSKI KVINTET TROBIL;

- **sobota, 27.marec ob 17.00 - Cerkev Sv.Frančiška Piran:** ORGELSKI KONCERT: Primož Ramovš;

- **sobota, 27.marec ob 21.00 - Avditorij Portorož:** KONCERT SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, dirigent: Anton Nanut;

- **sobota, 27.marec ob 24.00 - Stolp Stolne cerkve Piran:** POLNOČNI MALI KONCERT: SLOVENSKI KVINTET TROBIL

- **nedelja, 28. marec ob 10.00 - Avditorij Portorož:** KOMORNI KONCERT.

splošna banka koper

VABIMO VAS NA

PREDSTAVITEV DELOVANJA BANKOMAT-A

v torek, 9.03.1993 od 8 do 17 ure

v poslovni enoti Piran, Tartinijev trg 12.

Pripravili smo Vam tudi ugodnost:

vsem, ki boste tega dne želeli postati uporabniki BANKOMATA,

bomo to omogočili BREZPLAČNO.

Ponoči in podnevi. Vedno v službi.

Bankomati Splošne banke Koper